

NORGES HØYESTERETT

Den 4. mai 2012 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Tjomsland, Øie og Webster i

HR-2012-00960-U, (sak nr. 2012/531), sivil sak, anke over dom:

Protector Forsikring ASA

(advokat Claus Listerud)

mot

A

(advokat Erik Mjell)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder særskilt anke over sakskostnadsavgjørelsen i en lagmannsrettsdom.
- (2) Ved kjøpekontrakt datert 20. april 2009 inngikk A avtale med B om kjøp av en leilighet i en seksjonert villa i X kommune. Kjøpesummen ble avtalt til 1 800 000 kroner. Leiligheten var annonsert som en toroms leilighet med kjøkken, bad, stue og eget soverom i underetasjen. Selger hadde tegnet eierskifteforsikring hos Protector Forsikring ASA.
- (3) I forbindelse med at A våren 2010 skulle selge leiligheten, ble han gjort oppmerksom på at soverommet i underetasjen ikke var godkjent av bygningsmyndighetene. I salgsprospektet ble det derfor gjort oppmerksom på dette. Leiligheten ble solgt for 2 500 000 kroner.
- (4) A tok 15. juni 2010 ut stevning mot Protector Forsikring ASA og nedla påstand om at forsikringsselskapet skulle betale prisavslag oppad begrenset til 500 000 kroner. I prosesskriv 22. november 2011 ble påstanden korrigert til også å omfatte krav om erstatning for utgifter til dokumentasjon av mangelen med 34 550 kroner. Protector Forsikring ASA nedla påstand om frifinnelse.
- (5) Bergen tingrett avsa 3. februar 2011 dom med slik domsslutning:
 - ”1. Protector Forsikring ASA frifinnes.
 2. Sakskostnader tilkjennes ikke.”
- (6) Tingretten begrunnet sakskostnadsavgjørelsen med at den hadde vært i tvil om resultatet, og at A hadde god grunn til å få saken prøvd.

- (7) A anket tingrettens dom til Gulating lagmannsrett. Begge parter opprettholdt sine påstander.
- (8) Lagmannsretten avsa 20. januar 2012 dom med slik domsslutning:
- "1. Protector Forsikring ASA dømmes til å betale prisavslag til A med 200 000 - tohundredusen- kroner innen 2 -to- uker fra forkynnelse av denne dom.
 2. Protector Forsikring ASA dømmes til å betale erstatning til A med 34 550 - trettifiretusenfemhundreogfemti - innen 2 -to- uker fra forkynnelse av denne dom.
 3. Protector Forsikring ASA dømmes til å erstatte As sakskostnader for tingretten med 50 167 –femtitusenett hundreogsekstisyv- kroner innen 2 -to- uker fra forkynnelse av denne dom.
 4. Protector Forsikring ASA dømmes til å erstatte As sakskostnader for lagmannsretten med 129 095 -hundreogtjuenitusenog nittifem- kroner innen 2 -to- uker fra forkynnelse av denne dom."
- (9) Lagmannsretten viste i sakskostnadsavgjørelsen til at Protector Forsikring ASA før hovedforhandlingen i tingretten fremsatte et forlikstilbud til A på 250 000 kroner. Lagmannsretten fant etter en samlet vurdering der det blant annet ble tatt hensyn til Protectors forlikstilbud og styrkeforholdet mellom partene at Protector Forsikring ASAs ansvar for sakskostnadene for tingretten skulle lempes med 50 prosent, men at ansvaret ikke skulle lempes når det gjaldt sakskostnadene for lagmannsretten.
- (10) *Protector Forsikring ASA* har anket lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse, domsslutningen punkt 3 og 4, til Høyesterett.
- (11) Protector har anført at lagmannsretten har anvendt tvisteloven § 20-2 tredje ledd bokstav b galt Selskapet burde vært fullstendig fritatt for sakskostnader for tingretten ettersom A har avslått et rimelig forlikstilbud. Dersom A hadde godtatt forlikstilbudet på 250 000 kroner, som ble fremsatt før tingrettens behandling av saken, ville han sannsynligvis fått dekket både prisavslaget på 200 000 kroner og de reelle utgiftene som hadde påløpt til dokumentasjon av kravet samt juridisk bistand.
- (12) A må bære egne sakskostnader for lagmannsretten ettersom disse ikke ville ha påløpt dersom han hadde akseptert forlikstilbudet. Uansett må kostnadene for lagmannsretten settes ned med halvparten.
- (13) Protector Forsikring ASA har nedlagt slik påstand:
- "1. Protector Forsikring ASA frifinnes for sakskostnader i ting- og lagmannsrett (pkt 3 og 4 i lagmannsrettens dom).
 2. Protector Forsikring ASA tilkjennes sakskostnader for Høyesterett med kr. 5000."
- (14) A har anført at lagmannsretten har anvendt tvisteloven § 20-2 tredje ledd korrekt. Lagmannsretten har tatt hensyn til forlikstilbudet når det gjelder sakskostnader for tingretten. A har vunnet saken fullstendig i lagmannsretten og har da krav på fulle sakskostnader. Forlikstilbudet er ikke relevant i forhold til lagmannsrettsdommen, ettersom det ikke ble gjentatt etter forhandlingene i tingretten. Lagmannsretten har korrekt lagt vekt på det skjeve styrkeforholdet mellom partene.
- (15) A har nedlagt slik påstand:

"1. Anken forkastes.

2. Protector Forsikring as dømmes til å betale A sine sakskostninger for Høyesterett med kr. 5.000,-."

- (16) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at saken gjelder særskilt anke over lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse. Utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lovanvendelsen og saksbehandlingen, samt bevisvurderingen så langt den utelukkende gjelder sakskostnadsavgjørelsen, jf. tvisteloven § 20-9 tredje ledd.
- (17) I anken er det gjort gjeldende at lagmannsretten har forstått tvisteloven § 20-2 tredje ledd bokstav b uriktig. Denne bestemmelsen gir retten en skjønnsmessig adgang til å fritta en part helt eller delvis for ansvar for motpartens sakskostnader dersom tungtveiende grunner gjør det rimelig. Det fremgår at det i vurderingen skal legges vekt på "om den vinnende part kan bebreides at det kom til sak eller har avslått et rimelig forlikstilbud".
- (18) Protector framsatte et forlikstilbud på 250 000 kroner cirka en uke før forhandlingene i tingretten. Tilbudet ble ikke gjentatt etter forhandlingene i tingretten.
- (19) Lagmannsretten har etter ankeutvalgets mening foretatt en riktig lovtolkning og en forsvarlig skjønnsetelse når den – hensett til styrkeforholdet mellom partene – har lempet sakskostnadsansvaret for tingretten med 50 prosent på grunn av det avslåtte forlikstilbudet. På dette punkt kan anken etter utvalgets syn ikke føre frem.
- (20) Protector har anført at sakskostnadene for lagmannsretten kunne vært unngått dersom A hadde akseptert forlikstilbudet som ble fremsatt før tingrettens behandling av saken. Lagmannsretten fant, etter en helhetsvurdering, ikke grunn til å lempe ansvaret for sakskostnadene for lagmannsretten. Lagmannsretten fremhevet i den forbindelse at A "var henvist til å påanke tingrettens dom for å oppnå prisavslag overhode". Etter ankeutvalgets mening er imidlertid dette ikke en treffende betraktningssmåte. Dersom A hadde akseptert forlikstilbudet da det ble fremsatt, ville han ikke hatt sakskostnader for lagmannsretten. Etter ankeutvalgets mening er det uriktig rettsanvendelse når lagmannsretten vurderte betydningen av forlikstilbudet ut fra situasjonen slik den var etter tingrettens dom og ikke slik den var ved fremsettelsen av forlikstilbudet.
- (21) Ankeutvalget er på denne bakgrunn kommet til at lagmannsrettens avgjørelse må oppheves for så vidt gjelder sakskostnadsavgjørelsen for lagmannsretten.
- (22) Ingen av partene kan sies å ha vunnet ankesaken, og ankeutvalget finner ikke at sakskostnader bør tilkjennes.
- (23) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

1. Lagmannsrettens dom – domsslutningen punkt 4 – oppheves.
2. Sakskostnader for Høyesterett tilkjennes ikke.

Toril M. Øie
(sign.)

Steinar Tjomsland
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Riktig utskrift: